

Bron: www.duuzzaam-ondernemen.nl, 14-1-2011

Doorontwikkeling duurzaam inkopen door de overheid leidt tot besparingen en duurzaamheidswinst

Het advies van het Adviescollege administratieve lasten (Actal) om het duurzaam-inkoopbeleid van de overheid op basis van duurzaamheidscriteria te staken, druist lijnrecht in tegen de ervaringen van de leden van De Groene Zaak, de vereniging van meer dan 80 duurzame ondernemers. “Wij zien dat de overheid haar doelstellingen juist sneller, beter en goedkoper kan realiseren door een groter beroep te doen op de markt en door substantieel méér duurzaam in te kopen,” aldus Marga Hoek, directeur van De Groene Zaak. De Groene Zaak is het wel eens met Actal dat de circa 60 miljard euro aan overheidsinkopen veel effectiever benut moet worden dan nu gebeurt.

Afgelopen week heeft Actal staatsecretaris Atsma geadviseerd om het inkoopbeleid op basis van minimeisen niet voort te zetten. Volgens Actal leidt het duurzaam inkopenbeleid tot meer administratieve en inhoudelijke nalevingslasten voor het bedrijfsleven. Op een onlangs georganiseerd congres bevestigden een groot aantal bestuurders en CEO's met praktijkvoorbeelden en onderzoek dat duurzaam inkopen vaak niet duur is en juist grote besparingen oplevert. Volgens onderzoek uitgevoerd in opdracht van staatssecretaris Joop Atsma (Infrastructuur en Milieu) zijn besparingen van 1 tot 5% nu al haalbaar. Het advies van De Groene Zaak aan de staatsecretaris is om het huidige instrumentarium effectiever in te zetten, zonder het fundament van de huidige aanpak weg te gooien.

Daarmee kan de overheid haar inkoopbeleid optimaal benutten om sneller te komen tot economisch herstel door innovatie en verduurzaming. Het is cruciaal dat er een bodem gelegd wordt met duurzaamheidseisen. De overheid moet het goede voorbeeld geven en in alle gevallen duurzaam inkopen. De lat moet telkens een stap omhoog om de markt collectief richting duurzaam te sturen. Het nu stopzetten van de huidige aanpak is volgens De Groene Zaak een verkeerd signaal en leidt tot verspilling van grote hoeveelheden geld. Continuïteit van overheidsregelingen is cruciaal als bedrijven hier hun investeringsbeslissingen op moeten maken. In de huidige praktijk nemen overheidsorganisaties de geformuleerde eisen vaak eenvoudigweg over zonder na te denken over de strategische mogelijkheden van duurzaam inkopen. Resultaat hiervan is een ‘technocratische’ aanpak waarin kansen om meer duurzaamheidswinst te realiseren gemist worden, innovatieve koplopers niet beloond worden en er teveel nadruk ligt op het voldoen aan regels. In de aanpak van het ministerie is echter ook de mogelijkheid opgenomen om prestatie belonende criteria op te nemen, die aanbieders uitdagen om met elkaar te concurreren en te innoveren. De Groene Zaak adviseerde eerder ook de administratieve lasten snel en eenvoudig te verminderen door bijvoorbeeld een preselectie op basis van een beperkte bewijslast toe te passen.

Volgens De Groene Zaak komt het nog te vaak voor dat bij aanbestedingen alleen wordt gekeken naar de laagste aanschafprijs. En dat terwijl duurzame en betaalbare oplossingen al volop in de markt voorhanden zijn en in aantal sterk blijven groeien.

Die alternatieven krijgen echter pas een kans als overheden gunningcriteria opstellen die niet de initiële aanschafprijs maar de levensduurkosten (TCO) tot uitgangspunt nemen. Daarmee adresseren we een belangrijk kritiekpunt op het advies van Actal. De in het advies genoemde inhoudelijke nalevingslaten hebben betrekking op de kosten die bedrijven moeten maken om duurzame producten aan te bieden. In twee van de vier onderzochte sectoren, de catering en utiliteitsbouw leidt dit volgens Actal tot aanzienlijke meerkosten. In het advies van Actal wordt echter niet vermeld dat deze of aan de klant worden doorberekend, of terugverdiend worden door bijvoorbeeld lagere energie- en servicekosten. Het onderliggende onderzoeksrapport vermeldt tevens dat in de cateringsector de prijzen van duurzaam en niet duurzaam langzaam naar elkaar toegroeien. Binnen de kantoormeubilair- en transportsector is er volgens het onderzoeksrapport nu al geen sprake meer van inhoudelijke nalevingslasten.

Op de website van De Groene Zaak vindt u meer informatie over onze voorstellen voor verbetering van het inkoopbeleid (www.degroenezaak.com).